

Binnen de vaste commissie voor Europese Zaken bestond bij twee fracties de behoefte om aan de Staatssecretaris van Economische Zaken enkele vragen en opmerkingen voor te leggen met betrekking tot de geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken over Cohesiebeleid op 25 april 2017 (Kamerstuk 21 501-08, nr. 674).

De fungerend voorzitter van de commissie,
Azmani

De adjunct-griffier van de commissie,
Beun

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Algemeen

De leden van de fractie van de VVD hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken over Cohesiebeleid d.d. 25 april 2017 en danken de Staatssecretaris van Economische Zaken voor de toezending. De leden van de VVD-fractie hebben ten aanzien van de geannoteerde agenda en de overige agendapunten een aantal vragen en opmerkingen.

De leden van de SP-fractie hebben kennis genomen van de geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken over Cohesiebeleid en aanverwante stukken. De leden hebben hierover enkele vragen en opmerkingen.

Aanpassingen gemeenschappelijke bepalingen ESI-fondsen

In het najaar zullen er in het kader van het Meerjarig Financieel Kader (MFK) voorstellen over het cohesiebeleid uitkomen. De leden van de VVD-fractie vragen de Staatssecretaris wat hij verwacht van deze voorstellen.

Zoals aangegeven in de geannoteerde agenda, heeft de Europese Commissie verschillende voorstellen ter vereenvoudiging gedaan die betrekking hebben op de ESI-fondsen (Verordening 1303/2013). De leden van de VVD-fractie vragen de Staatssecretaris wat volgens hem de effecten zijn van de aanpassing van de Verordening voor Nederland. Is het verstandig deze vereenvoudigingen door te voeren nu niet duidelijk is of deze fondsen effectief zijn? Kan het kabinet aangeven of de cohesiefondsen effectief en efficiënt worden besteed?

Ten aanzien van het voorstel om aanvullende steun te verlenen aan lidstaten die getroffen zijn door natuurrampen hebben de leden van de SP-fractie de volgende vragen: kan het kabinet aangeven of zij verwacht dat er (op termijn) tegemoet wordt gekomen aan de bezwaren die Nederland naar voren heeft gebracht, te weten de onwenselijkheid van een structurele oplossing voor een ad hoc probleem en het gebrek aan verplichte cofinanciering? Welke andere lidstaten steunen Nederland in dit standpunt? Wat zijn de gevolgen voor de grootte en effectiviteit van het Solidariteitsfonds op de korte en langere termijn?

Tot slot vragen de leden van de SP-fractie of het kabinet een overzicht kan geven van de besteding van de Cohesie-gelden uitgesplitst in rijkere en armere lidstaten, en welvarende en minder welvarende regio's. De leden van de SP-fractie zijn van mening dat Europees Cohesiegeld grotendeels bestemd zou moeten zijn voor de armere lidstaten, en vragen het kabinet om hierop in te gaan. Hoe oordeelt het kabinet over de effectiviteit van de afzonderlijke fondsen, en hoe kan verbetering worden bewerkstelligd?

Macro-regionale strategieën

De leden van de SP-fractie vragen het kabinet om nader in te gaan op het kabinetsstandpunt rondom macroregionale strategieën. Kan het kabinet beargumenteren waarom het deze ontwikkeling onwenselijk acht, of dat geldt voor alle regio's of afhankelijk is van het welvaartspeil, en wat er bedoeld wordt met het «scherp bezien» van de ontwikkelingen?

Uitspraken Eurocommissaris Katainen

De leden van de VVD-fractie stellen dat volgens Eurocommissaris Jyrki Katainen de toekomst van het cohesiebeleid niet de verantwoordelijkheid is van de Europese Commissie, maar juist van de regio's en de gemeenten. Is de Staatssecretaris bekend met deze uitspraken? Is hij het met de Eurocommissaris eens? Graag uitleg.

De leden van de SP-fractie verzoeken het kabinet om te reageren op het appel van Eurocommissaris Jyrki Katainen aan regio's en gemeenten om zich «eigenaar» te voelen van het Europees Cohesiebeleid en hun verantwoordelijkheid daarin te nemen. Heeft deze ontwikkeling financiële en institutionele consequenties, en zo ja, welke? Wat betekent dit voor Nederlandse provinciën en gemeenten?

Brexit

De leden van de VVD-fractie vragen het kabinet of dit het eens is met de VVD dat de omvang van het MFK met ten minste 16% kan worden gekort (% VK in totaal EU BBP) nu het VK uit de EU stapt.

De leden van de SP-fractie vragen het kabinet om in te gaan op de gevolgen van de Brexit voor de EU-begroting, in het bijzonder wat betreft de cohesieprogramma's. Welk standpunt neemt het kabinet hier in? Met welke wijzigingen dienen Nederland en de andere lidstaten rekening te houden? Wat verwacht het kabinet van de onderhandelingen over de afkoopsom die het gevolg is van de Brexit, en kan er een indicatie worden gegeven van mogelijke wijzigingen binnen het huidige MKF na de Brexit? De leden vragen het kabinet daarbij een inhoudelijke reactie te geven op de bevindingen uit het rapport van Europarlementariër Kerstin Westphal, waarin onder meer gewezen wordt op de groeiende budgettaire beperkingen die volgen op de Brexit. De leden van de SP-fractie willen benadrukken dat de rekening van de Brexit bij de Britten komt te liggen, en achten het zeer onwenselijk dat de bijdrage van Nederland aan de EU wordt verhoogd.

II. Reactie van de Staatssecretaris van Economische Zaken